

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ Του ΠΑΥΛΟΥ ΝΤ' ΑΙΓΚΡΕΜΟΝ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

»Εκεί περνούσα αρκετά καλά. Άλλὰ σιγά-σιγά με κυρίευσε ή επιθυμία νά τελειοποιηθώ στην τέχνη μου και νά μορφωθώ συγχρόνως και άρχισα νά πηγαίνω σέ μία νυχτερινή σχολή. Έτσι, όταν σέ λίγα χρόνια πέθανε ό προϊστάμενός μου, μπόρεσα νά πιάσω δουλειά υπό πολύ καλύτερες συνθήκες, σ' ένα έργοστάσιο καλλιτεχνικών επίπλων. Έκεί εργάζομαι πέντε χρόνια τώρα.

— Καί τ' άγαλματάκια σου, τις προτομές και τά άλλα σείγματα της τέχνης σου, πού τόσο μου άρεσαν, πότε βρίσκεις καιρό και τά κάνης; ρώτησε ό Περιέ.

— Τά βράδια, όταν σχολνάω από την εργασία μου και τις Κυριακές...

— Ω! μά τότε εργάζεσαι πολύ... Ξέρεις όμως, άρχισα νά μετανοώ για τή χάρι πού σου ζήτησα... Θα με τύπη ή συνείδησίς μου αν σου στερήσω, έστω και μία στιγμή, από τον καιρό σου, άφ'ού ξέρεις και τον χρησιμοποιείς τόσο καλά...

— Τότε θα με κάνης νά μετανοήσω κι' εγώ πού σου άνοιξα τήν καρδιά μου.

— Ω! μου έδωσες έτσι ένα δείγμα φιλίας πού με συγκίνησε βαθιά. Είσαι άληθινό παλληκάρι, Ροβέρτε! Σήμερα υπερηφανεύομαι όσο ποτέ για τή φιλία σου.

— Λοιπόν, είμαι σύμφωνος, είπε ό Ροβέρτος, θέλοντας νά κάνη τον φίλο του νά διακόψη τους έπαίνους του. Θάρχωμαι νά πιζάρω στο άτελιέ σου κάθε Κυριακή. Μήπως όμως συνηθίζεις τις Κυριακές νά βγαίνης έξω;

— Ω! νόστιμο κι' αυτό! Φοβάσαι μήπως χάσω εγώ τον κυριακάτικο περίπατό μου, ενώ έσύ θυσιάζεις προς χάρι μου τήν εργασία σου... Και σίγουρα κάποια καινούργια προτομή θα φτιάχνης αυτές τις ήμέρες...

Ό Ροβέρτος, χαμογελώντας και κοκκινίζοντας συγχρόνως, άπάντησε:

— Ναι, αυτήν έδω.

Και του έδειξε έναν όγκο πού τον είχε σκεπάσει με λευκό πανί.

— Θα με ύπεχρέωνες πολύ αν μου τήν έδειχνες, είπε ό Περιέ.

Ό Ροβέρτος τράθηξε τó πανί και ό φίλος του έβγαλε άμέσως μία κραυγή θαυμασμού, βλέποντας μπροστά του μία θαυμασία προτομή, ή όποία παρίστανε μία νέα γυναίκα, λεπτή, ψηλή, ύπερόχως ώραια κι' εύγενικιά σαν βασιλισσα.

Τόση ήταν ή τέχνη του Ροβέρτου, ώστε νόμιζε κανείς πως έβλεπε νά φρικισούν τά λεπτά χείλη της και τά ρουθύνια της νά διαστέλλονται.

— Μά είνε θείο! Είνε ασύγκριτο! φώναξε ό Περιέ κατενθουσιασμένος. Μά πού βρήκες τήν γυναίκα πού σου χρησίμευσε για μοντέλλο στο άριστούργημα αυτό; Μήπως είνε έρωμένη σου;

— Δέν έχω έρωμένη, άπάντησε μελαγχολικά ό Ροβέρτος. Δέν άγαπώ κανένα και κανένας δέν με άγαπά. Μόνος ήμουν ως τώρα στον κόσμο και μόνος είμαι ακόμα.

— Άλλά τότε θα είνε κανένα από τά συνηθισμένα μοντέλλα των καλλιτεχνών. Θα με ύπεχρέωνες αν μου τήν έστειλνες. Αν θέλη νά μου χρησιμεύση για μοντέλλο, θα της δώσω όσα μου ζητήση.

— Η γυναίκα αυτή δέν είνε μοντέλλο.

— Μά έξηγήσου μου, γιατί με κάνεις και χάνω τήν ύπομονή μου.

— Άκουσε λοιπόν... Η νέα γυναίκα, της όποιας ή προτομή αυτή είνε άτελές αντίτυπο και ή όποια είνε χίλιες φορές πιο ώμορφη άπ' ό,τι τήν έφτιαξαν τά χέρια μου, κατοικεί πρό έξη μηνών στο διπλανό δωμάτιο. Τίποτε δέν θα μπορέση νά σέ κάνη νά φαντασθής τήν ασύγκριτη ώμορφιά της, τήν φυσική της εύγένεια, τή χάρι της...

— Ζή μόνη;

— Όχι, ζή με τον σύζυγό της, πού είνε εξίσου ώραίος, κι' εύγενής.

— Τί εργασία κάνει ό σύζυγός της;

— Δέν ξέρω, γιατί κ' οί δυό τους ποτέ δέν μιλούν σέ κανένα και άποφεύγουν τις σχέσεις με τους άλλους γείτονες. Ό σύζυγος όμως, φαίνεται, είνε διωρισμένος κάπου, γιατί φεύγε κάθε μέρα πολύ πρωί, επιστρέφει βιαστικός τó μεσημέρι για νά φάη και ξαναγυρίζει άργά τó βράδυ.

— Καί ή γυναίκα του, στο διάστημα αυτό τί κάνει;

— Τήν βλέπω πολύ λίγο. Βγαίνει για νά ψωνίση, αλλά επιστρέφει γρήγορα και, όπως σου είπα πρό όλίγου,

δέν μιλάει σέ κανένα.

— Καί πως λέγονται οί άνθρωποι αυτοί;

— Κύριος και κυρία Άνδρέου. Μά αυτό, φαίνεται, είνε τó μικρό όνομα του συζύγου και τó χρησιμοποιούν για έπωνυμο. Τό πραγματικό τους όνομα τó κρύβουν. Είνε φανερόν πως οί άνθρωποι αυτοί ανήκουν σέ άνώτερη τάξ και έχουν ξεπέσει.

— Ποιός ξέρει ποιό δράμα ύπάρχει στη ζωή τους!...

— Ναι, ποιός ξέρει! είπε κι' ό Ροβέρτος. Μερικές μάλιστα μέρες δέν έχω δη καθόλου τή νέα γυναίκα! Όπωσδήποτε, δέν είν' εύτυχημένοι! Η θυρωρός τουλάχιστον μου είπε ότι δέν μπόρεσαν νά πληρώσουν τó τελευταίο τους νοίκι.

— Άκουσε, Ροβέρτε... Δοκίμασε νά της πής ότι αν θέλη νά μου χρησιμεύση ως μοντέλλο για νά τήν ζωγραφίσω, θα της δώσω όσα κι' αν μου ζητήση. Είτε έκατό, είτε διακόσια φράγκα μου ζητήση για κάθε της πόζα θα της τά δώσω εύχαρίστως. Έτσι θα μπορέσουν νά πληρώσουν τó νοίκι τους.

— Πολύ καλά. Άλλά ή παραγγελία σου δέν είνε εύκολο νά έκτελεσθής. Αν έβλεπες έστω και μία φορά τήν κυρία Άνδρέου, θα καταλάβαινες άμέσως ότι θα μου ήταν δύσκολο νά τολμήσω νά της μιλήσω και νά της κάνα μία τέτοια πρόταση.

— Τέλος πάντων κάνε ό,τι θέλεις και ό,τι μπορέσεις. Τό βέβαιο είνε ότι αν τά καταφέρης, θα με ύποχρεώσης.

Η ώρα είχε περάσει πειά και ό Περιέ έσφιξε τó χερι του φίλου του.

— Τήν Κυριακή λοιπόν, του είπε.

— Ναι, χωρίς άλλο τήν Κυριακή, του άπάντησε ό Ροβέρτος.

Στό διάδρομο και στη σκάλα επικρατούσε θαθύ σκοτάδι.

— Έσθυσαν τó φώς, είπε ό Ροβέρτος. Περιέμενε νά σου φέξω.

— Είνε περιττόν, έχω σπίρτα. Καληνύχτα, άγαπητέ μου φίλε.

— Καληνύχτα!

Όταν ό Ροβέρτος ξαναγύρισε στην κάμαρή του, του φάνηκε πως άκουσε στεναγμούς και λυγμούς από τó διπλανό δωμάτιο.

Στάθηκε άμέσως κι' άφογκράσθηκε. Μαζύ με τους λυγμούς άκουγόntonουσαν τώρα και φωνές, φωνές όδύνης, πού σπάραζαν τήν καρδιά.

— Θεέ μου! είπε ό Ροβέρτος. Η κραυγές αυτές έρχονται από τó διαμέρισμα του κ. Άνδρέα. Τί νά συμβαίνει; Μήπως είνε άρρωση ή σύζυγός του; Αυτή είνε πού φωνάζει... Χωρίς άλλο θα είνε άσχημα...

Και ύποχωρώντας χωρίς δισταγμούς στη φωνή της καρδιάς του και ξεχνώντας τή συνηθισμένη του δειλία, θγήκε έξω και χτύπησε τήν πόρτα των γειτόνων του.

Έπειδή όμως δέν του άπαντούσαν, ό Ροβέρτος ξαναχτύπησε.

Συγχρόνως φώναξε:

— Κυρία Άνδρέα, μήπως έχετε κανένα άσθενη; Μπορώ νά σας χρησιμεύσω σέ τίποτε;... Είμαι ό γείτόνάς σας, ό γλύπτης Ροβέρτος.

Άμέσως άκούσθηκαν θήματα από μέσα. Έπειτ' από μία στιγυή, ή πόρτα άνοιξε και παρουσιάστηκε ό Άνδρέας.

Ό Άνδρέας ντ' Άνζελι, ό σύζυγος της Τερέζας

Η προφητείες της θαρώνης Γιάκομπσεν είχαν δυστυχώς

πραγματοποιηθή. Ἡ Ναδίνα εἶχε καταδιώξει ἀμείλικτα τὸ νεαρὸ ζεῦγος. Λίγες βδομάδες μετὰ τὸ γάμο του, ὁ Ἄνδρέας εἶχε παυθῆ ξαφνικὰ ἀπὸ τὴν ἐπικερδῆ θέσιν του. Δέχτηκε ὡστόσο χωρὶς καμμιὰ διαμαρτυρία τὴν ἀδικαιολόγητη αὐτὴ παῦσι του. Ἀναζήτησε ἄλλη δουλειὰ καὶ δὲν ἄργησε νὰ τὴ βρῆ. Ἀλλὰ κι' ἀπ' αὐτὴ, ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, τὸν ἔπαψαν. Τὸ ἴδιο ἐπανελήφθη ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνες στὴ μαιρά, ὡς ὅτου στὸ τέλος καὶ αὐτοὶ ἀκόμη πού εἶχαν τὴν καλύτερη ἰδέα γιὰ τὸν Ἄνδρέα, σχημάτισαν τὴν πεποίθησιν ὅτι γιὰ νὰ τὸν παύουν ἔτσι ὅπου κι' ἂν διωριζόταν, θὰ εἶχε χωρὶς ἄλλο κάποιο μεγάλο ἐλάττωμα.

— Δές! ἔλεγαν. Τὸν θεωρούσαμε τίμιον ἄνθρωπον... Φαίνεται ὅμως πὼς αὐτοὶ πού τὸν διώχνουν ἀπὸ τὶς ἐργασίες τους, ξέρουν κάτι περισσότερο ἀπὸ μᾶς...

Καὶ ἡ μέρες περνοῦσαν... Ὁ Ἄνδρέας, ἀπὸ τὸ πρωτὶ ὡς τὸ βράδυ, ἔτρεχε πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις ἀναζητῶντας ἐργασία, μὰ πουθενὰ δὲν εὑρίσκε...

Μιὰ ἀπερίγραπτη ἀγωνία τὸν κυρίευσε τότε. Ἡ Τερέζα, ἂν καὶ βρισκόταν στὸ πρῶτο στάδιο τῆς ἐγκυμοσύνης, προσπάθησε νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ. Ἀλλὰ ὅση ἐνεργητικότητα καὶ ἂν κατέβαλλε ἡ νέα γυναίκα, ἡ φτώχεια μπῆκε ἀδυσώπητη μέσα στὸ σπιτί τους.

Στὴν ἀρχὴ πούλησαν τὰ πολυτίμα κοσμήματα τῆς Τερέζας κι' ἔπειτα τὶς δαντέλλες τῆς καὶ τὶς τουαλέττες τῆς καὶ τὰ λίγα δῶρα πού εἶχε προφτάσει νὰ τῆς προσφέρῃ ὁ Ἄνδρέας.

Κατόπιν ἔδωξαν τὴν ὑπὲρ-ρέτρια.

Στὸ τέλος ὁ ἰδιοκτήτης τοὺς ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μικρὸ μέγαρο στὸ ὁποῖο κατοικοῦσαν, γιὰ τοῦ καθυστεροῦσαν τὰ ἐνοίκια, καὶ τοὺς κατέσχεσε ὅλα τους τὰ ἐπιπλα.

Μονάχα τὸ κρεβάτι τους σώθηκε. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν μεγάλης ἀξίας, ἡ Τερέζα τὸ πούλησε κι' αὐτὸ καὶ μετὰ τὰ χρήματα πού πήρε ἀγόρασε τ' ἀπαραίτητα ἐπιπλα καὶ σκεύη πού τοὺς χρειαζόντουσαν γιὰ τὴν καινούργια τους ἐγκατάστασι.

Πῆγαν καὶ κάθησαν τότε στὸ φτωχικὸ δωμάτιο πού ἦταν δίπλα στὸ διαμέρισμα τοῦ Ροβέρτου. Ἐκεῖ ὁ Ἄνδρέας δὲν θέλησε νὰ κάνῃ γνωστὸ ὀλόκληρο τῶνομά του κι' ἔκρυψε τὸ ἐπίθετό του.

Τέλος, ὕστερα ἀπὸ πολλὰς ἀγωνιώδεις ἀναζητήσεις, κατορθώσε νὰ βρῆ ἐργασία σὲ κάποιον ἀρχιτέκτονα. Ὅλα τότε θὰ πῆγαιναν ἴσως καλά, ἂν δὲν ἐρχόταν δύσκολος καὶ ἐπικίνδυνος, ὁ τοκετὸς τῆς Τερέζας. Ἡ φροντίδες, ἡ θλίψεις καὶ ἡ στερήσεις συνέτειναν ὡστε τὸ θρέφος νὰ πεθάνῃ πρὶν ἀκόμα βγῆ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς μητέρας του.

Εὐτυχῶς, ὁ προϊστάμενος τοῦ Ἄνδρέα τοῦ εἶχε ἐπιτρέψει νὰ ἐργάζεται στὸ σπιτί του γιὰ νὰ μπορῆ νὰ βρισκεται κοντὰ στὴν κατάκοιτη σύζυγό του. Ἔτσι τὴν περιποιήθηκε μόνος του, χωρὶς καμμιὰ ξένη βοήθεια, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν τρομερῶν πόνων τοῦ τοκετοῦ.

— Εἶμ' ἓνας ἔλεεινὸς ἄνθρωπος, τῆς εἶπε ὅταν τὴν εἶδε λίγο καλύτερα. Εἶμ' ἔλεεινὸς, ἀφοῦ δέχτηκα τὴ θυσία τὴν ὁποία ἔκαμες πρὸς χάριν μου. Τὸ καλύτερο πού ἔχω νὰ κάνω εἶνε νὰ φύγω τώρα ἐγὼ ἀπὸ τὴ μέση. Ἔτσι θὰ μπορέσης νὰ ξαναγυρίσης στὸ σπιτί τοῦ πατέρα σου καὶ δὲν θὰ ἔρεθῃς χωρὶς ἄσυλο.

Τότε ἡ Τερέζα τὸν ἀγκάλιασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἄκουσε, ἂν δὲν θέλῃς νὰ με κάνῃς ν' ἀμφιβάλλω γιὰ τὰ αἰσθηματὰ σου, μὴ μοῦ ξαναμιλήσης πειὰ ἔτσι... Σοῦ τὸ εἶπα καὶ ἄλλοτε καὶ σοῦ τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ τώρα: Ἡ φτώχεια μαζί σου μοῦ εἶνε χίλιες φορές προτιμότερη ἀπὸ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἄλλων... ὦ Θεέ μου... Φτάνει ἐσὺ νὰ ἐξακολουθῆς νὰ μ' ἀγαπᾷς κι' ἐγὼ ἀδιαφορῶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα... Τίποτε δὲν εἶνε τόσο τρομερὸ γιὰ μένα ὅσο ἡ ἰδέα

νὰ σὲ χωριστῶ. Δὲν σκέπτεσαι μετὰ τὸν ἴδιον τρόπο καὶ σὺ.

— ὦ, ναί! ψιθύρισε ὁ Ἄνδρέας. Ἀλλὰ δὲν ἀντέχω, βλέποντάς σε νὰ ὑποφέρῃς τόσο...

Καὶ τὴν ἐφίλησε τρυφερά.

Ἡ Τερέζα εἶχε ἀρχίσει πειὰ ν' ἀναλαμβάνῃ ἀπὸ τὸν τοκετὸ, ὅταν, μιὰ μέρα, καθὼς εἶχε βγῆ ἔξω γιὰ νὰ ψωνίσει, ἄκουσε τυχαίως ὅτι σὲ κάποιο τυπογραφεῖο ἐργαζόντουσαν καὶ γυναῖκες ὡς στοιχειοθέτριαι. Ἀμέσως χωρὶς νὰ χάνῃ καιρὸ, ἔτρεξε ἐκεῖ καὶ ζήτησε ἐργασία. Ἀμα τὴν εἶδαν τόσο ὡραία τὴν προσέλαβαν ἀμέσως καὶ, χάρις στὴ μὀρφωσί τῆς καὶ τὴν ἐπιμέλεια πού ἔδειξε, δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ πρώτη τῆς τάξεως στοιχειοθέτρια.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ Ἄνδρέας δὲν γύριζε τὰ μεσημέρια στὸ σπιτί του ἐπειδὴ εἶχε περισσότερη ἐργασία. Ἐτρωγε ἔξω, ὅπως-ὅπως. Ἔτσι οὔτε εἶχε ἀντιληφθῆ ὅτι ἡ Τερέζα ἔλειπε ὅλη τὴν ἡμέρα.

Ἐνα βράδυ, μόλις ὁ Ἄνδρέας μπῆκε στὸ φτωχικὸ τους σπιτί, ἡ Τερέζα ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά του κλαίγοντας ἀπὸ χαρὰ.

— Ἄ! τοῦ φώναξε. Στὸ ἐξῆς δὲν θάμαι πειὰ ἓνα ἄχρηστο πλάσμα, προωρισμένο νὰ ξοδεύῃ τὰ χρήματα πού ἐσὺ μετὰ τόσες δυσκολίες καὶ κόπους κερδίζεις. Θὰ σὲ βοηθῶ καὶ θὰ συντελῶ κι' ἐγὼ στὴ συντήρησι τοῦ σπιτιοῦ μας... Κύτταξε... Νὰ ἐξῆντα φράγκα... τὰ πρῶτα χρήματα πού κερδίζω μετὰ τὴν ἐργασία μου.

Καὶ συγχρόνως ἔβαλε στὸ χέρι τοῦ συζύγου τῆς μερικὰ νομίσματα.

— Τί εἶν' αὐτά; ἔκανε ἐκπληκτος ὁ Ἄνδρέας. Τί θέλεις νὰ πῆς; Δὲν σὲ καταλαβαίνω... Δὲν καταλαβαίνω τίποτε... Ποῦ βρήκες αὐτὰ τὰ χρήματα; Πὼς τὰ κέρδισες;

Τότε ἡ Τερέζα, κρατῶντας τὸν ἀγκαλιασμένο πάντοτε, τοῦ διηγήθηκε λεπτομερῶς τὰ πάντα. Καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἤθελε νὰ διαμαρτυρηθῆ, τοῦ σφράγισε τὸ στόμα μετὰ φιλήματα.

— Σὺ!... Σὺ!... κατώρθωσε τέλος νὰ τραυλίῃ ὁ Ἄνδρέας, ὁ ὁποῖος ἔκλαιγε. Σὺ, ἡ κόρη τοῦ κόμητος ντὲ Ροσβέλ, νὰ καταστήσης μιὰ κοινὴ ἐργάτις;... Κι' αὐτὸ ἐξ αἰτίας μου!...

— Μήπως δὲν ἐργάζεσαι καὶ σὺ, ὁ μαρκήσιος ντὲ Σαιν - Ζάν ντ' Ἀνζελί; τοῦ ἀπάντησε ἡ νέα γυναίκα περήφανα. Ὅταν ἐργάζεται ὁ ἄνδρας, πρέπει νὰ ἐργάζεται καὶ ἡ γυναίκα...

Ἐξ ἄλλου ἡ δουλειὰ εἶνε γιὰ μένα μιὰ εὐχαρίστησι. Μὴ θελήσης λοιπὸν νὰ μοῦ τὴ στερήσης...

Ἄλλοίμονο ὅμως! Ἡ κοπιώδης ἐργασία ἦταν ἀνώτερη ἀπὸ τὶς δυνάμεις τῆς Τερέζας... Καθὼς δὲν εἶχε συνέλθει καλὰ ἀπὸ τὸν τοκετὸ τῆς, ἡ ὑγεία τῆς κλονίστηκε. Κι' ἐπειδὴ ὁ τυφοειδῆς πυρετὸς ἔκανε θραῦσι στὴ συνοικία τους, ἡ νέα γυναίκα προσεβλήθη ἀπὸ τοὺς πρῶτους.

Ὁ Ἄνδρέας θέλησε νὰ τὴν περιποιηθῆ μόνος του, ὅπως εἶχε κάνει καὶ κατὰ τὸν τοκετὸ τῆς, ἀλλ' ὁ προϊσταμένος του, ὁ ὁποῖος εἶχε χάσει χρήματα στὶς ἐπιχειρήσεις του τὸν τελευταῖο καιρὸ, εἶχε γίνῃ ἰδιότροπος καὶ νευρικός, καὶ τοῦ δήλωσε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐργάζεται στὸ σπιτί του. Ὁ Ἄνδρέας λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῆ τότε ἀπ' τὴν ἀπελπισία του. Χρήματα γιὰ νὰ πάρῃ νοσοκόμο δὲν εἶχε, γιὰτὶ ὅσα εἶχαν κερδίσει ἀπὸ τὴν ἐργασία τους τὰ εἶχαν χρησιμοποιοῦναι γιὰ νὰ πληρῶσουν τὰ χρέη τους.

Εὐτυχῶς ἡ θυρωρὸς τοῦ σπιτιοῦ, ἡ καλόκαρδη κυρὰ Σαμουήλ, δέχτηκε πρόθυμα νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν Τερέζα, ἐνῶ ἐκεῖνος θὰ ἔλειπε στὴ δουλειὰ του.

Μὰ ἓνα βράδυ, καθὼς ὁ Ἄνδρέας γύριζε στὴν κατοικία του, τὴ στιγμή πού περνοῦσε ἀπὸ τὸ θυρωρεῖο, ἡ θυρωρὸς τὸν σταμάτησε καὶ μετὰ φωνὴ ἀλλοιωμένη τοῦ εἶπε:

— Κύριε Ἄνδρέα, ἀνεβῆτε γρήγορα! Ἡ κυρία σας εἶνε

— Ἐσβυσαν τὸ γκάζι, εἶπε ὁ Ροβέρτος. Περίμενε νὰ σοῦ φέξω...

πολύ χειρότερα... "Έχει φοβερά παραληρήματα..."

Σάν τρελλός ό Άνδρέας ανέβηκε τέσσερες - τέσσερες τις σκάλες τών πέντε πατωμάτων και μπήκε στην κάμαρή τους.

Η Τερέζα, με κατακόκκινο τό πρόσωπο, με μάτια άπλανή, δέν τόν αναγνώριζε πειά... Τήν πήρε στην άγκαλιά του, τήν έσφιξε στην καρδιά του και τής μίλησε τρυφερά...

Μά εκείνη δέν του άπαντούσε...

"Έκαιγε ολόκληρη και στέναζε άδιάκοπα, προφέροντας λόγια άκατάληπτα..."

Ο Άνδρέας τήν άπόθεσε στο κρεβάτι της και θέλησε νά βγή έξω για νά ζητήση βοήθεια, αλλά εκείνη, μόλις αισθάνθηκε ότι δέν τήν κρατούσε πειά, σηκώθηκε όρμητικά κι' έτρεξε πρós τό παράθυρο.

Ο Άνδρέας έπνιξε μιά κραυγή τρομερης άγωνίας και όρμώντας κι' αυτός πρós τό παράθυρο, τή συγκράτησε. Άναλογίστηκε με τρόμο, ότι υπάρχουν άρρωστοι, οί όποιοι, χάνοντας τις αισθήσεις τους επί ολόκληρες εβδομάδες, προσπαθούν νά ξεγελάσουν αυτούς πού τους περιστοιχίζουν, για νά γκρεμιστούν από τό παράθυρο.

Άλλά τότε ή Τερέζα, ή φτωχή του Τερέζα, ήταν χαμένη... Γιατί, ή έπρεπε νά μείνη κοντά της και νά τή δή νά πεθαινή έλεεινά από τή φτώχεια ή νά εξακολουθήση νά πηγαίνη στην έργασία του, όποτε εκείνη, μένοντας χωρίς επίβλεψη, θά εύρισκε εύκαιρία ν' αυτοκτονήση.

Τήν μετέφερε πάλι στο κρεβάτι της και άφου τήν ξάπλωσε με τήν ίδια στοργή πού θάδειχνε μιά μητέρα για τό άρρωστο παιδάκι της, στήριξε τό κεφάλι του κοντά στο δικό της και άρχισε νά ολόλυξη...

"Ω! ήταν πάρα πολύ πειά..."

Η δοκιμασία αυτή ξεπερνούσε τις δυνάμεις του.

— "Ω Τερέζα, Τερέζα μου! τραύλιζε μέσ' άπ' τά δάκρυά του, δέν με βλέπεις; Δέν μ' άκούς;..."

Μά τίποτε... Λαχανιασμένη, φλογισμένη από τόν πυρετό, μη μπορώντας νά μείνη ούτε ένα λεπτό της ώρας στην ίδια θέση, ή δυστυχισμένη νέα στέναζε, στέναζε άδιάκοπα.

"Έξαφνα τότε, άκούστηκαν στην πόρτα τά χτυπήματα και ή φωνή του Ροβέρτου..."

Άμέσως φάνηκε στον Άνδρέα ότι ό Θεός του έστελνε βοήθεια.

"Όλα τά ξέχασε τή στιγμή εκείνη... Και τήν έπιφυλακτικότητα του και τήν άξιοπρέπεια..."

Η Τερέζα πέθαινε... Έπομένως ό Άνδρέας θά φιλούσε τά πόδια κάθε ανθρώπου πού θά συντελούσε στην σωτηρία της ή άπλως θά τόν βοηθούσε. Γι' αυτό έτρεξε κι' άνοιξε φωνάζοντας:

— "Ω! Όποιος κι' άν είσαι, έλάτε! Ό Θεός σας στέλνει..."

Ο Ροβέρτος μπήκε μέσα. Με μιά ματιά πού έρριξε γύρω του κατάλαβε τή φτώχεια πού βασίλευε εκεί.

Δέν είπε τίποτε, αλλά μιά μεγάλη θλίψη έσφιξε τήν καρδιά του.

Όταν είδε τήν Τερέζα νά σπαρταράη από τόν πυρετό στο στενό εκείνο κρεβάτι, πού τό λεπτό του στρώμα ήταν σκληρό σαν σανίδα, τά ώραία του μάτια πλημμύρισαν από δάκρυα.

Ο Άνδρέας είδε στο πρόσωπό του τή γλυκειά έκφραση της θλίψεως και της συμπόνοιας και λίγο έλειψε νά ριχτή στην άγκαλιά του.

— Κυττάχτει του είπε. Η δυστυχισμένη σύζυγός μου είναι βαρεια άρρωστη. Πρó ολίγου της ήρθε έξαφιας και θέλησε νά γκρεμιστή από τό παράθυρο. Γι' αυτό δέν τολμώ ν' άπομακρυνθώ από δω για νά πάω νά ζητήσω βοήθεια.

— Τί θέλετε νά κάνω; ρώτησε άπλά ό Ροβέρτος.

— Νά φέρετε κανένα γιατρό, όποιον βρήτε. Άρκει νά μην άρνηθί νά σας

άκολουθήση.

Ο Ροβέρτος βγήκε άμέσως έξω και κατέθηκε τή σκάλα με ταχύτητα άστραπής.

Μετά ένα τέταρτο ξαναγύρισε πάλι φορτωμένος με σιναπισμούς, κομμάτια πάγου και διάφορα φιαλίδια με φάρμακα.

— Ο γιατρός θά φτάση όπου νάνε, είπε. Πήρα μερικά φάρμακα καθ' ύπόδειξίν του. Μπορούμε νάρχίσουμε οί δυό μας νά εφαρμόσουμε όσα μου παράγγειλε. Νά έτοιμοι σιναπισμοί. Βάλτε τους στα πόδια της συζύγου σας. Έγώ έν τώ μεταξύ πηγαίνω στο διαμέρισμά μου νά κοπανίσω τόν πάγο για νά τής τόν θάλουμε στο μέτωπο. Θα φροντίσω επίσης νά βρω λουρίδες πανιού για έπιδέσμους και θά ζεστάνω για κάθε ένδεχόμενο και λίγο νερό, γιατί πιθανόν νά τό χρειαστή ό γιατρός.

Ο Άνδρέας, άμα του πέρασε ή πρώτη ευχάριστη έντύπωση για αυτή τήν άνέλπιστη βοήθεια, κοκκίνισε και είπε:

— Δώσατε χρήματα για όλ' αυτά... Τί σας όφείλω;...

— Δέν μου όφείλεται άπολύτως τίποτε, άπάντησε με κάπως άυστηρό τόνο ό Ροβέρτος. Άλήθεια όμως, άς λύσουμε μιά και καλή τό όνληρότατο αυτό ζήτημα: Δέν φαίνεσθε καθαλού πλούσιος, κύριε Άνδρέα.

Μά ή φτώχεια δέν είναι έγκλημα... Έγώ πέρασα υπό μεγαλύτερη φτώχεια και άν δέν θρυσκόταν ένας καλός άνθρωπος νά φροντίση για μένα και νά με πάρη στη δουλειά του, θά είχα πεθάνει πριν υπό χρόνια άπ' τήν πείνα. Είνε λοιπόν σωστό νά κάνω κι' εγώ στους άλλους όταν μπορώ, ό,τι έκαναν οί άλλοι σε μένα. Είμαι ολομόναχος στον κόσμο κι' έτσι μόρεσα νά θάλω κατά μέρος λίγα χρήματα. Σας έξορκίζω νά τά δεχθήτε και, όταν μπορείτε, μου τά επιστρέψετε.

Μά επειδή ό Άνδρέας τά είχε χαμένα και ήθελε ν' άρ-

νηθί, ό Ροβέρτος εξακολουθήσε:

— Σας έξορκίζω στην ζωή της συζύγου σας, δεχθήτε τα!

— Δέχομαι! άπάντησε ό Άνδρέας κατασυγκινημένος και σφίγγοντας τό χέρι του Ροβέρτου. Έμπρός, άς κάνουμε γρήγορα τώρα, θά με βοηθήσετε νά τήν περιποιηθώ σαν νά εισάστε άδελφός μου...

Ο Ροβέρτος έτρεξε άμέσως στο δωμάτιό του για νά κάνει ό,τι είχε πη, ένω ό Άνδρέας έβαζε σιναπισμούς στα πόδια της άρρωστης.

Όταν τέλος έφτασε ό γιατρός, ό δόκτωρ Πρινιέ, ένας από τους πιο καλούς και πιο άγαθούς γιατρούς της Μονμάρτρης, ή Τερέζα είχε δεμένο τό μέτωπό της μ' έναν έπιδεσμο γεμάτο πάγο και οί σιναπισμοί είχαν άρχισεί νά φέρουν τό άποτέλεσμά τους.

Τήν εξήτασε με μεγάλη προσοχή κι' έπειτα είπε στο Ροβέρτο:

— Καταλάβετε καλά τις παραγγελίες μου και τις έκτελέσατε αξιόλογα. Η άρρώστεια όμως είναι επικίνδυνη, πολύ επικίνδυνη...

Έπειτα, βλέποντας ότι έλειπαν πολλά άπαραίτητα πράγματα από τήν κάμαρη, έπρόσθεσε:

— Θα έκάνετε καλά άν τήν μεταφέρετε αύριο σε νοσοκομείο. Θα έχη εκεί ό,τι της χρειάζεται.

Τά λόγια αυτά έκαναν τόσο όδυνηρή έντύπωση στον Άνδρέα, ώστε ό Ροβέρτος έσπευσε νά πη:

— Σε νοσοκομείο, γιατρέ; Αυτό δέν μπορεί νά γίνη. Έδώ δίπλα είναι ένα δωμάτιο εύρύχωρο. Μπορούμε νά τής στήσουμε άμέσως σ' αυτό ένα κρεβάτι, άρκει νά τό βρήτε κατάλληλο... Πάμε νά τό δήτε;

— Ω, κύριε Ροβέρτε, τραύλιζε ό Άνδρέας. Νά σας στερήσουμε τήν κάμαρή σας;

— Άφήστε νά γίνη ό,τι είναι δυνατόν! Ο σκοπός είναι νά σώσουμε τήν άρρωστη.

(Ακολουθεί)

Μιά εκείνη δέν του άπαντούσε

Τά γραφεία του «Μπουκέτου» έχουν μεταφερθή εις τήν όδόν Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 Β' (έναντι πλατείας Κλαυθμώνος) εις τήν διεύθυνσιν αυτήν πρέπει ν' άπευθύνονται οί φίλοι άναγνώσται μας, όσοι έπιθυμούν ν' άποκτήσουν τας έκδόσεις μας ή παλαιότερα φύλλα του «Μπουκέτου», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Άριθμός Τηλεφώνου 26-135